01/10/2022

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα Κυριακής Β’ Λουκά

/ Ορθόδοξες Προβολές

Κυριακή Β΄ Λουκά, Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Λκ. στ΄ 31-36 (02-10-2022)

Πρωτότυπο Κείμενο

Εἶπεν ὁ Κύριος· καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ᾽ ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

Νεοελληνική Απόδοση

Είπε ο Κύριος: «Όπως θέλετε να σας συμπεριφέρονται οι άνθρωποι, έτσι ακριβώς να συμπεριφέρεστε κι εσείς σ’ αυτούς. Γιατί, αν αγαπάτε αυτούς που σας αγαπούν, ποια εύνοια περιμένετε από το Θεό; Αφού και οι αμαρτωλοί αγαπούν αυτούς που

τους αγαπούν. Κι αν κάνετε καλό σ’ αυτούς που σας κάνουν καλό, ποια εύνοια περιμένετε από το Θεό; Και οι αμαρτωλοί το ίδιο κάνουν. Αν δανείζετε σ’ όσους ελπίζετε να σας τα επιστρέψουν, ποια εύνοια περιμένετε από το Θεό; Και οι αμαρτωλοί δανείζουν στους ομοίους τους για να τα πάρουν πίσω. Αντίθετα, εσείς ν’ αγαπάτε τους εχθρούς σας, να κάνετε το καλό και να δανείζετε, χωρίς να περιμένετε να πάρετε πίσω τίποτα. Έτσι, ο Θεός, που είναι καλός ακόμα και με τους αχάριστους και τους κακούς, θα σας ανταμείψει με το παραπάνω και θα σας κάνει παιδιά του. Να είστε λοιπόν σπλαχνικοί, όπως σπλαχνικός είναι κι ο Θεός Πατέρας σας».

Σχολιασμός

Η ευαγγελική περικοπή είναι ένα μικρό απόσπασμα της επί τόπου πεδινού ομιλίας του Ιησού Χριστού κατά τον Ευαγγελιστή Λουκά. Η πρώτη φράση αποτελεί την περίληψη του νοήματος και της διδασκαλίας επί της σημερινής ευαγγελικής περικοπής. Συνάμα είναι μια από τις βασικότερες χριστιανικές εντολές παράλληλη προς εκείνη της αγάπης του Θεού. Οι δυο αυτές εντολές αλληλοσυμπληρώνονται. Ο Χριστός όταν παρέδιδε την εντολή αυτή, έθετε τις βάσεις της χριστιανικής ηθικής όσον αφορά τη ρύθμιση των σχέσεων μας με τους άλλους.

Στην Ευαγγελική περικοπή ο Χριστός μας προτρέπει επίσης το εξής: «γίνεσθε οικτίρμονες καθώς και ο πατήρ υμών οικτιρμών εστί». Πως ο Θεός αγάπησε τον άνθρωπο και πως φανέρωσε ότι είναι οικτίρμων; Με την ενσάρκωση του Υιού Του. Αυτό μας οδηγεί στην ανακάλυψη του μεγέθους της θείας αγάπης προς εμάς και προς τον καθένα μας. Η ευσπλαχνία, η αγάπη και οι πατρικοί οικτιρμοί του Θεού δεν επηρεάζονται από τη συμπεριφορά μας απέναντι του, είτε είμαστε δίκαιοι, είτε είμαστε άδικοι , φίλοι ή εχθροί του. Η σχέση του Θεού ως Εγώ με το ανθρώπινο Συ δεν επηρεάζεται γιατί ο Θεός συγχωρεί. Η συγνώμη είναι πράξη που φανερώνει το είδος της αγάπης του Θεού προς τον άνθρωπο και το είδος της σχέσεως Αυτού προς εμάς.

Με τα δεδομένα αυτά ο Χριστός μας καλεί να φανούμε ανώτεροι μιας στενής αντιλήψεως του ποιος είναι ο πλησίον μας και να εφαρμόσουμε τα ίδια μέτρα της αγάπης προς αυτούς που θεωρούμε δικούς μας και προς αυτούς που θεωρούμε εχθρούς μας. Για το λόγο αυτό έχει ονομασθεί και χρυσός κανόνας του Ευαγγελίου η εντολή αυτή. Δηλαδή όπως θέλουμε να μας συμπεριφέρονται οι άλλοι άνθρωποι έτσι ακριβώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε κι εμείς σ΄ αυτούς. Αν αγαπάμε μόνο αυτούς που μας αγαπούν δεν πρέπει να περιμένουμε καμιά εύνοια από το Θεό , αφού και οι αμαρτωλοί αγαπούν αυτούς που τους αγαπούν. Αν δανείζουμε σε αυτούς που ελπίζουμε ότι θα μας επιστρέψουν πίσω δεν πρέπει να περιμένουμε καμιά εύνοια από το Θεό γιατί και οι αμαρτωλοί δανείζουν στους αμαρτωλούς με

σκοπό να τα πάρουν πίσω. Η χριστιανική ηθική διευρύνει τα όρια της αντιλήψεως περί του πλησίον , αλλάζει τα κριτήρια της συμπεριφοράς η οποία καθορίζεται πλέον από την αγάπη ακόμα και προς τον κοινωνικά θεωρούμενο εχθρό μας. Για τη χριστιανική ηθική ο κοινωνικά θεωρούμενος εχθρός είναι ο πλησίον μας γιατί ο άνθρωπος δεν μπορεί να υπάρξει μόνος του, παρά μόνο σχέση του Εγώ με το Εσύ.

Η αγάπη προς τον πλησίον μας αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη εντολή, μετά την αγάπη προς το Θεό. Στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα ο Χριστός με τη σύντομη φράση «και έσεσθε υιοί του υψίστου» νοηματοδοτεί τις σχέσεις μας με τον Θεό. Με την αγάπη χωρίς περιορισμούς και χωρίς προϋποθέσεις, μιμούμενοι την αγάπη του Θεού θα γίνουμε παιδιά του, υιοί κατά χάρη. Σε ολόκληρη τη πατερική θεολογία γίνεται λόγος για την υιοθεσία μας από τον Θεό ώστε να γίνουμε κ εμείς κατά χάρη τέκνα Θεού. Όλοι οι χριστιανοί γίνονται μέτοχοι της χάριτος της υιοθεσίας με το βάπτισμα, που μας καθιστά μετόχους του θανάτου και της αναστάσεως. Η χάρη όμως αυτή του βαπτίσματος ενεργοποιείται με τη μίμηση της θείας αγάπης, χωρίς προϋποθέσεις και περιορισμούς χωρίς διακρίσεις και επιφυλάξεις, χωρίς απαιτήσεις και εγωιστική αντιμετώπιση αλλά με ειλικρίνεια και ετοιμότητα συγχωρήσεως των πταισμάτων των άλλων όπως ο Θεός συγχωρεί και εμάς. Η συγχώρηση πάνω απ’ όλα αποδυναμώνει την ενστικτώδη βίαιη αντίδραση μας και εισάγει την αγάπη στη σχέση μας με τους άλλους.

Επομένως οι παροτρύνσεις του Χριστού στη ευαγγελική περικοπή αποτελούν τους οδοδείκτες της κοινωνικής ηθικής μας συμπεριφοράς για να γίνουμε τέκνα της βασιλείας του Θεού. Καλούμαστε να μιμηθούμε την αγιότητα του Θεού γι’ αυτό ακόμα και στην Παλαιά Διαθήκη ο Θεός καλεί «Άγιοι έσεσθε , ότι εγώ άγιος , Κύριος ο Θεός ημών».